

Qvadripartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Iesv

Qvarum Primae, Timorem Sanctvm Incvtiunt; secundae Fidem Catholicam confirmant; tertiae Spem erigunt; postremae diuinam in nobis Charitatem excitant ...

Continet sex Dominicas Quadragesimae, & coenam cum paßione Domini

Grodzicki, Stanisław

Ingolstadii, 1609

Concio I. Timor. Qui ex Deo est verba Dei audit. Propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56003)

CONCIO I.
TIMOR.

REPRO-
BATIO.
Agemus de
ea propter.

*Qui ex Deo est verba Dei audit. Pro-
pterea vos non auditis, quia ex Deo non
estis.*

VT de altissimo & incomprehensibili
prædestinationis ac reprobationis my-
sterio agam hodie adducor auctoritate dua-
rum Ecclesiæ Catholicæ columnarum, Au-
gustini inquam, & Gregorij, qui verba the-
matis loco posita, de hoc secreto abstrusissi-
mo intelligunt. Quid ni igitur tantorum
nos quoque insistamus vestigiis? præsertim
cum & temporis, & improborum, ne dicam
reprobatorum istorum qui secreto hoc abu-
tuntur, & Evangelij id postulet ratio? Tem-
poris quidem, quod eiusmodi est, vt istos e-
tiam ad pœnitentiam inuitet. Ipsorum ve-
ro ne suis ineptis argutiis, nimium sibi sape-
re, illisque cæteros deprauare velint. Euan-
gelij denique quod huic materiæ prout hoc
loco tractari debet satis est accommodatum.
Non enim agendum est hîc nobis, quoniam

1. Auctori-
tatem SS. 3
Patrum.
Aug. tract.
42 in Ioan.
Greg. hom.
18. in Euag.

2. Tempus.

3. Necessi-
tatem.

4. Euangel.

*Agemus
Sero relictis
subtiliorib.
Hac. n. sunt*

Et cursiva.

*Et inuti-
lia.*

*Et nociva
Sulgo du-
pliciter.*

Pro. 25. 27.

ista modo fiat; an præiudicis meritis aut demeritis, ut Græci Patres, vna cum nostro Hieronymo, & aliis volunt; an nulla habita eorum ratione, ut placet Augustino, & Thomæ Aquinati: an vero sicut probatur quibusdam, absque intuitu quidem bonorum operum prædestinatio, respectu tamē malorum factorum reprobatio perficiatur, an denique alio quopiam, ab aliis excogitato modo. Ista inquam, & his similia, in quibus nonnunquam aut nodi (ut est in proverbio) in scirpo quaruntur, aut nodi inextricabiles vltro citroque reponuntur, cum definitionibus, diuisionibus, subtilissimis argumentationibus, scholæ omnino relinquenda, neque villo modo è suggestu pertractanda censeo, cum quod inutile, tum quod etiā nociuum sit, hæc in vulgus spargere. Inutile quidem, quia scire hæc populum ad ipsorum salutem (quæ scopus esse debet cōcionatorum) pertinet nihil. Istaque forte est causa, quare Deus in hac vita id occultum esse voluit. Nocivum vero: tum quod ea quæ dicuntur, à plerisque imo pene omnibus, aut penitus non percepta, aut malè intellecta, præter contentiones, scrupulos, & laxitatem conscientiæ, nihil pariant: tum quod hinc maxime illud sapientis, *qui scrutator est maiestatis opprimetur à gloria*, locū habeat. Et vero si is qui in tertium cælum raptus fuerat, hanc ipsam considerans materiam
excla-

exclamauit. *O altitudo diuinarum sapientie & scientie Dei, quam incomprehensibilia sunt iudicia eius & inuestigabiles viae eius! quid nos humi stratos facere decet?* *Rom. 11. 33*

Non igitur acuta, sed hæc vtilia, à me hodie expectare debetis. Primo thematis expositionem, quod non ideo à me est positum, vt in eo tota nostra fundetur concio, prout aliàs facimus, sed ob SS. Patrum, vt dixi auctoritatem. Deinde ex tota hac Christi cum aduersariis, concertatione notas cum prædestinationis, tum reprobationis percensebimus. Præterea obiectiones quorundam inquietorum (ne quid grauius dicam) vulgo plausibiles, re ipsa vero ineptas afferemus & refutabimus. Postremo malis remedia adhibebimus. Da seruator noster Christe Iesu, ita id agamus, vt supremi istius mali, sancto concussi timore, te duce & mediatore inter reprobos non censeamur.

*PROP.
Quadrimestris.*

QVI EX DEO EST VERBA DEI AVDIT, PROPTEREA VOS NON AUDITIS, QVIA EX DEO NON ESTIS. Quamuis non absque magna ratione & causa, verba hæc à prædictis Patribus, priora quidem prædestinatis, postiora vero reprobis applicentur: non sunt tamen illa eiusmodi, vt clarum nobis utrorumque præbeant monumentum, cum & ex scriptura, & ipsa constet experientia,

*I. MEMB.
Thema explicat signum hoc non esse certæ præbatur.
1. Experientia.*

ria, haud paucos fuisse, esse, futurosque, tum qui ab auditione verbi Dei abhorruerint, & tamen è prædestinatorum essent numero: tum qui illud diligenter audierunt, imo ipsi nonnunquam annunciarunt, nihilominus reprobi facti, reprobati sunt. Singula ex singulis instrumentis referamus exemplorum paria. Quid enim in veteri Testamento verba illa sibi volunt, de Saule primo Iudæorū rege prolata? *Filius unius anni erat Saul cum regnare cepisset, duobus autem annis regnavit super Israël.* Nihil certe aliud, quam Sauleū biennio illo, tam bonum & innocentem fuisse, ut puer unius anni esse consueverit, quod utique in adulto, sine auditione verbi Dei esse non potuit. Iste tamen tam diligens non solum auditor, sed etiam observator, imo & prædicator verbi Dei, teste scriptura, cuius illa sunt verba de eo loquentis, *prophetauit cum ceteris coram samuele*, hic inquit Saul qui prophetauit, ideoque etiam prædicavit verbum Dei reprobatus fuit, non tantum ratione regni terreni, quod minimum, sed etiam respectu regni cœlestis, quod summum est. Intulit enim sibi manus violentas homo sceleratus. E contrario vero de Iona legimus, illum ita noluisse, cum audire, tum annunciare verbum Dei, ut eo nomine fugeret in Tharsis à facie Domini: & tamen è prædestinatis fuit, propheta sacer. Similiter in

2. Exemplo
Veteris Te-
stamenti
Saulis R.
1. Reg. 13. 1.

1. Reg. 19.
24.
2. Reg. 21. 4

Iona 1. 3.

in nouo Testamento, Iudas Iscariotes, verbi
 Dei ex ore ipsius filij Dei procedentis, non
 solum auditor, sed etiam prædicator fuit, &
 è primis duodecim vnus, quia Apostolus,
 quem tamen reprobatum fuisse quis igno-
 rat? Contra vero Saulus, qui & Paulus, a-
 deo audire verbum Dei renuebat, vt etiam
 eos qui illud annúciabant, & persequeretur,
 & neci traderet, quem tamen è prædestina-
 tis fuisse apertum est.

Quare cum auditio vel non auditio verbi
 Dei, non sit euidentis prædestinationis aut re-
 probationis documentum, vt & Christi Do-
 mini, & Sanctorum dicta, hac de re intelli-
 gantur, quatuor sunt obseruanda. Primum
 auditionem hinc verbi, vt aliàs ferè semper,
 non de aurita tantum eius perceptione (sic
 enim audiebant illud Iudæi, quos tamen au-
 dire verbum Dei negat ipse Christus in hoc
 Euangelio) sed de receptione eius, tum per
 fidem in intellectu, tum per obedientiam &
 executionem in affectu intelligendam esse.
 Itaque auditio verbi vt sit signum prædesti-
 nationis, tria habere debet, nempe fidem quæ
 est, ex auditu, & talem fidem, quæ per chari-
 tatem operatur, quæ omnia constant nobis
 ex Diuo Paulo. Reprobationis vero nota
 est, aut non audire auribus verbum Dei, aut
 audito fidem non adhibere, aut etiamsi cre-
 das, non secundum verbum Dei viuere.

Quiduis

*3. Exemplo
 noui Testa-
 menti.
 Iude isca-
 rioris &
 Pauli.*

*Pro intelle-
 ctione ne-
 tandam quæ-
 tuor.*

*1. Quid sit
 audire ver-
 bum Dei.*

*Rom. 10. 17.
 Gal. 5. 6.*

Quiduis enim istorum trium ad reprobationem sufficit. Nec mirum, verum est enim illud principium philosophorum. Bonum ex integra causa, malum vero ex quouis defectu prouenire. Quid vero est præstantius prædestinatione aut quid magis miserum reprobatione? Nihil equidem.

8. Quid sit esse ex Deo. Rom. 8. 24. 1. Ioan. 3. 13. Ibid. 8. 8.

Deinde explicandum est nobis, quid sit EX DEO esse, & explanandum ipsis Apostolorum verbis, quorum vnus inquit. *Quicumque spiritu Dei aguntur, hi sunt filij Dei, alter vero, Omnis qui natus est ex Deo peccatum non facit, quoniam semen ipsius in eo manet.* De reprobis vero ibidem. *Omnis qui facit peccatum ex Diabolo est.* Itaque is EX DEO EST, qui est filius Dei, qui spiritu Dei agitur, qui semen Dei in se habet, qui non facit peccatum. Sensus igitur horum verborum est. QVI EX DEO EST, id est qui spiritu Dei agitur; spiritu autem Dei agitur, qui non peccat lethalius; siq; VERBUM DEI AVDIT, tum credendo quæ verbum Dei docet: tum faciundo quæ præcipit. Ex qua thesi ad hypothefim deflectens Christus, è cõtrario sensu alloquitur aduersarios suos dicens. PROPTEREA VOS NON AVDITIS, hoc est neq; creditis, neq; obeditis verbo Dei. QVIA EX DEO NON ESTIS. Ex Deo autem non estis, quia ex patre Diabolo estis, sicut illis immediatè ferè ante

Ioan. 8. 44

re ante hodiernum Euangelium ipse Christus edixerat. ex Diabolo vero erant D. Ioanne interprete, quia peccabant tum infidelitate, Messiam non recipiendo: tum impietate, auaritia, ambitioni, & aliis peccatis, quæ haud raro illis Christus exprobrat studendo. Peccabant autem voluntariè & nequiter, quia malitia & nequitia cor suum induraverunt, & excæcarunt, vt expressis verbis sapiens de illis testatur, cum ait. *Excæcauit enim illos malitia eorum.* Ista est totius reprobationis origo, hæc lacuna calamitatum.

Et esse ex Diabolo.

Scaturigo reprobationis.

Sap. 2. 27.

Quid vero ad Patres, qui verba hæc, de prædestinatis & reprobis interpretantur, dicemus? Duo respondebimus, iuxta duplicem signorum istorum firmitatem. Vtroque enim modo verum erit, quod dicunt sancti, tam de omnimoda illa, quæ nec fallitur, nec fallit vnquam, quam de dubia quadam certitudine. Aliqua tamen cum differentia. Nam si primo modo firmitatem sumas, in finali tantum quam vocant, auditione, vel non auditione verbi Dei, id locum habebit. Sicut enim verum est, & reprobos posse aliquando audire verbum D E I illis tribus modis, & prædestinatos posse ad tempus sic non audire: ita si vnus in audiendo, altero vero in non audiendo verbo Dei modo explicato per-

3. Qui Patres intellegendis.

Duplex certitudo.

NOTA.

perseuerauerit, usque in fidem, vitæ suæ; eorum, hunc quidem è reprobis, illam verò è prædestinatis esse penitus dubium non est. Quod si vero non tam firmam, quæ omnem excludit hæsitantiam in notis istis requirere certitudinem, tunc quod dicunt Patres, modis omnibus verum erit. Semper enim talis qualè descripsimus, auditio quidè prædestinationis, reiectio vero verbi Dei reiectionis à gloria æterna vestigium erit, tanto euidentius & certius, quanto ista in homine magis magisque roborabuntur. Idemq; de cæteris quæ recensimus signis, omnino intelligendum erit.

*4. Modus
& finis
notæ.*

Quare ut ad id, quod est præcipuum huius concionis deueniamus, sciendum est, nos de notis istis, hoc secundo præcipue acturos modo, nempe ut sint indicia quædam probabilia, quorum tamen certitudo ita crescit, ut tandem in extremis non dubia appareat. Finis autem & scopus noster est, ut in malis quidem, principiis obistamus, in bonis vero nos exercere, & augmentum sumere studeamus. Agemus porro de illis ordinem & ductum Euangelij hodierni sequentes. Cuius initium dicente Christo.

*1. MEMB.
Nota reprobationis.
PRIMA
In peccatis
esset.*

QUIS EX VOBIS ARGVET ME DE PECCATO? Primum dat nobis prædestinationis argumentum: sicut contrarium reprobationis est signum. De illo in reliquis
con-

concionibus præsertim in vltima, de hoc in
 ista agamus. Itaque si quis publicè tam enor-
 miter viuat, vt & ipse dicere queat, & tota vi-
 cinia testetur, nullum esse qui eum non ar-
 guat de peccato; is signum hoc reprobatio-
 nis se in anima gerere certo sibi persuadeat.
 O quot sunt tales? qui tam patenter, tam
 publicè, peccant, vt nulla id tergiuersatione
 negare possint. Et vero si quomodocun-
 que peccare, & in peccando perseverare est
 nota reprobationis: (caussa enim & ansa to-
 tius reprobationis, solum peccatū est) quan-
 to clarior erit, & publicè id agere, & insuper
 de nequitia gloriari? Audistis ex me iam
 non semel, & sæpius audire debetis, hoc po-
 stemum Sodomitarum fuisse proprium,
 clamante olim Propheta cōtra suos Iudæos,
Peccatū suum quasi s odoma predicauerunt, nec *1/4.3.9*
absconderunt: id ipsum clamo, & ego contra
 meos Christianos. Num dubitat quispiam
 Sodomitas fuisse è reprobatorum genere?
 idem igitur de se ipso cogitet, qui eos imi-
 tatur. Quare, vt in pauca rem conferam,
 nota ista reprobationis tres gradus in se cō- *Eius tres*
 tinet, quorum posteriores semper sunt pri- *gradus,*
 oribus deteriores. Malum signum est re-
 probationis peccare lethaliter, & in peccan-
 do delectari, ac perseverare: at peius pu-
 blicè, & palam id agere nec abscondere, pes-
 simum autem etiam inde gloriari. Dices;

*Obiectio de
hypocrisi.
Responsum
de impu-
dentia,
NOTA.
Luc. 18. 2.*

Sed ego nolo peccando, & peccata dissimulando, hypocritam agere. Neque ego hypocritam te esse cupio: at multo minus impudentem te esse volo, qualem describit ipse Saluator, sub parabola impij iudicis, qui Deum non timebat & homines non reuerebatur: quem tu sectaris, & contra scripturam, & cum magno tuo malo. An iam iam non audisti, prophetam in magno vitio ponere, peccata nolle abscondere? Peccatum sanè est hypocrisis, quam Christus Iesus sapius in Pharisæis insectatur: at multo maius est scelus, in sceleribus impudentia, quæ non sibi solum vt simulatio, sed & aliis quos scandalizat, & in orbem protrudit, nocet plurimum. Inde cogita quæ te maneant supplicia, qui non tuam modo, sed aliorum perdis animas, & cogitando, resipisce tandem miser, ne in ipsam miseriarum abyssum incidas reprobationem.

*SECUN-
DA Scri-
tem odisse,
Tales*

Cuius alterum est signum in sequentibus illis Christi verbis. SI VERITATEM DICO, QVARE VOS NON CREDITIS MIHI? Is enim qui veritati illibenter, mendacio vero libenter credit, magnum reiectionis diuinæ in se gerit documentum. Ceterum quia signum istud, hæreticos in primis concernit, alteri illud, relinquamus concioni: Monitis interim cum aliis Catholicis, tū vero pseudopoliticis, vt ab hac nota valde sibi caue-

1. Hæretici.

*2. Pseudo-
politici.*

caueant, quia valde illos tangit, quod adeo probat experiētia, vt mirum sit dictu. Nonne vidimus eos aliquando, imo sæpe crassissimis mendaciis fidem adhibuisse, veritati vero eam denegasse? Quodq; multo est absurdius, etiam si ipsi postea animaduertent mendacia fuisse quibus crediderant, nihilominus nouis & inauditis; ab iisdē qui eos deceperant confictis detractionibus iterum, atq; iterum aures accommodauerunt suas. Ista inquam non semel intuiti, ingemuimus super cæcitate hominum, qui cum maximè videntes videri velint, ipsū lumen naturæ, quod iis qui nos semel mēdaciis deceperūt, fidem dare nō iubet, sequi nolunt; cum magno non solum ipsorummet, sed etiam aliorum, imo totius Reipublicæ detrimento. Vtinam vero vt hoc signum in se, ita in oculis eorum sit euident. Quid dicam de aliis quoque tam secularibus, quam Ecclesiasticis, qui turpis ambitionis, quæstusque causa, contra veritatem semper, contra cōscientiam vero propriā sæpe, malum bonum, bonum malū, falsum verum, verū falsum vocitāt. Lachrymis hæc potius quam oratione sunt persequenda. Vtinā illius saltem versiculi ipsi meminisse veliat. *Disperdet Dominus vniuersa labia dolosa, & linguam magniloquam.*

Tertia reprobationis nota est, refugere auditionem verbi Dei. Qua dere quia & alias, & nunc in principio non paucis egimus,

q 2

hic

*Contra omni-
nem ratio-
nem.*

*s. Alty & d.
14. 1. 1.*

*Psalm. 11. 4.
TERTIA
Verbū Dei
refugere.
Cuius tres
gradus.*

hic gradus tantum quosdam mali huius ex-
 scriptura recensemus. Sunt vero tres. Pri-
 mum notat ipse Deus sic loquens; ad Prophe-
 tam. *Et veniunt ad te quasi si ingrediatur popu-
 lus, & sedent coram te populus meus, & audiunt
 sermones tuos, & non faciunt eos, quia in canti-
 cum oris sui vertunt illos, & auaritiam suam se-
 quitur cor eorum. Quam perbelle istos descri-
 bit homines, qui licet in eo conueniant om-
 nes, quia audiunt sermones Dei, & non faciunt
 eos, nec obtemperant praeceptis diuinis, nec
 explent ea, in modo tamen & causa discre-
 pant. Audite quæso & attendite. num aliquid
 tale in vobis reperiatur. Primi igitur sunt hy-
 pocritæ, qui veniunt ad conciones, & ad col-
 loquia spiritualia, quasi si ingrediatur populus,
 additus Deo, & sedent, & audiunt, imo ap-
 probant, & laudant vniuersa, vt arbitreris esse
 illos sanctissimos mädatorum Dei observa-
 tores. Alij in canticum oris sui vertunt illos, ser-
 mones videlicet, quos tu Dei nomine ad il-
 los habes. Periculosum sane genus hominũ,
 vt ipsa docet experientia. Quare? Quia om-
 nia quæ siue in concionibus, siue ab alijs pijs
 hominibus, ex doctrina Apostolica, ex libel-
 lis pijs, ex vitis Sanctorum Patrum audiunt,
 in canticum oris sui, in iocum, in aulicisum,
 vertunt, peruertunt, elidunt, contempnunt. O
 quantus taliũ numerus præsertim in domi-
 bus regum, principum, vtinam non etiã Ec-
 clesia-*

*Ex eccl. 33.
 11.*

*1. Non fa-
 cientium.*

*Causa.
 Hypocritis.*

101.

elestificorum. O quam ut corrigantur sunt
difficiles. Nec minus illi quos ultimis per-
stringit verbis dicens, *auaritiā suā sequitur*
cor eorum. Certe in usurariis, & aliis, qui ini- *Peccata.*
quis laborant contractibus, tam id est eui-
dens, quam quod maximè. Huc spectāt, qui
siue concupiscentia carnis, siue superbia vite
irretiti idem agunt, Nec nō illi qui pios ser- *Indignatio*
mōnes in mensis, aut aliis locis, vel iisdem e-
ludunt artibus, vel interrumpunt, imo ferūt
ægerimè. Nec mirum: timēt enim ne pun-
gantur, cum exoptare id potius debuissent.
Felix enim est punctio, quæ compunctio-
nem in nobis generare potest.

Aliud non audientium verbum Dei ge- *2. Non au-*
nus describit nobis Iob illis verbis. *dientium.*
Qui dixe-
runt Deo. Recede à nobis, & scientiam viarum
tuarum nolumus, quos peiores esse prioribus,
proinde certius reprobationis signum gere-
re, non est qui non videat. Eiusmodi vero
sunt, qui loquentem sibi Deum, per os ser-
uorum suorum, non audiunt, sed ab illo ab-
eunt, quia scire vias Domini nolunt, quia li-
bere, & sine remorsu cōscientiæ peccare vo-
lunt, qui aut Deum à se recedere iubent, aut
ipsi inde se proripiunt. Eiusmodi inquam *Exempla.*
sunt, quorum teste Apostolo, *Deus venter est,* *Psal. 3. 19.*
siue venter Deus, Deus autem ipse eiusq; re-
ligio, iocus: quibus domus epularum, & cō-
potationū, templum; templum vero ipsum
q 3 carcer

carcer est, quibus audire detractioes, scurrilitates, turpiloquia, decem integris horis, deliciae; adesse vero praedicationi verbi divini, exigua horula, tormentum est maximum: idcirco si illi adesse, vel à potentiorebus, vel alio modo coguntur, aut murmurant, aut concionatorem taxant, aut si quieti sunt, & in cōcione tanguntur, palmo altius à scāno eleuantur. Nonne id vidimus aliquādo?

3. *Alios abstrahentium pessimum.*

Denique si isti quorum tibi typum dedimus mali sunt, ut certè sunt nequā; quales erunt, qui non solum ipsi, ne audiant verbum Dei abeunt, sed etiam alios abigunt, & ab auditione verbi abstrahunt, iocis, sannis, mercaturis, deambulationibus, tabernis, aliisque modis innumeris? Nōne sicut Paulus quoddam delicti genus, *peccās peccatum* vocat, ita nos istos reprobatis reprobatores nūcupare poterimus? Tales fuerunt isti in Euangelio Iudæi, qui plebē ab auditione verbi Dei absterrebant: tales qui illos imitantur, qui sibi illud dictum putent, **PROPTEREA VOS NON AUDITIS**, imo vero ab auditione etiam alios arcetis, **QUIA EX DEO NON ESTIS**, ideoq; ex Diabolo estis. Fœdissima profecto Sathanæ instrumēta. Porro quod ad ordinem signorum istorum trium reprobationis capitum attinet; sciēdum est, ita ea Christum Dominum concinnasse, ut semper succedant clariora. (quorum tamen penè singula nos in

Ordo interpres istas reprobationis vocas. & simili.

ternas

ternas species eodem ordine subdivisimus) sicut enim mortis temporanea magnum est prognosticum malorum humorum eoacervationio; maius per esum ciborum nocivorum, eorum augmentatio, maximum vero cum quis abundans istis omnem medicinam recusat: ita mortis aeternae seu reprobationis, argumentum magnum est peccatorum praesertim publicorum multitudo, maius illorum per mendacium nutritio, quod fit, cum quis falsitate veritatis loco, malo pro bono utitur; maximum vero, verbi Dei, in quo vis & virtus omnis curationis consistit repulsiō, Hæc intelligens curam quilibet sui gerat, ne sero medicina paretur. Sed iam ad alia transeamus.

Quarta itaq; reprobationis nota colligitur, ex dictis factisq; ludæorum istorum, qui Christi sermonibus cōstricti, ad calumnias, & conuitia se conuertunt. NONNE BENE DICIMVS NOS, QVIA SAMARITANVS ES TV, ET DÆMONIVM HABES? aiunt isti, imitantur nostri, non minus quam illi, & insipienter & blasphemè. Insipientes sunt Iudæi, quia ad rem non respondent quicquam. Quid enim hæc ad proposita à Christo Iesu? Prouocat ille aduersarios suos, vt conuincant illum alicuius peccati: quid illi? NONNE BENE DICIMVS NOS, QVIA SAMARITANVS ES TV, ET DÆMONIVM

QV AR.
TA Inepti
re, calum-
nari, &
blasphemare

Ita Iudæi,

HABES. At nō dicere, & obstrepere, sed probare oportebat, & arguere conuincēdo. Pridem vos hæc asseritis (licet in scriptura tam clare id non habeatur) sed mentiendo in caput vestrum; proinde non BENE sed male & scelestè dicitis. Vt interim taceam hæc etiā si vera essent, ad rem tamen non pertinere. Nā & Samaritani & dæmone obsessi, viri fideles, & pij esse possunt. Præterea dixerat IESVS. SI VERITATEM DICO QVARE NON CREDITIS MIHI? Illi autem non solum veritatem non recipiunt, sed etiam mendacia multiplicant, adduntque probationis loco blasphemias, ne quid ad eumulū impietatis desit. Quæ enim blasphemia tetrior, quā illum qui Deus erat, dæmonium habere affirmare? Istos vt dixi nostri egregiè imitantur. Qui nostri? Ij qui licet vocari velint Christiani: tamen, alij quidem factis, alij vero etiam dictis, doctrinaque ipsa Christum abnegant, & blasphemant: illi mali sunt Catholici, isti vero sunt heretici, de quib. suo loco in sequenti concione agemus, iam vero priores intueamur. Nec omnes sed illos tantum, quibuscum nunc nobis maxima concertatio; illos inquam, qui in desperationem acti, vt absque vllō remorsu conscientia scelera quam plurima patrare queant, altissimo prædestinationis, & reprobationis mysterio se contegunt, illud dilemma
semper

Sic nostri.

semper in ore gestantes. Ait enim qui hu-
 ius est farina. Me autem prædestinatorum, aut
 est reprobatorum oportet esse numero. Si
 sum prædestinatus, quicquid agam, & quo-
 quo viuum modo, saluabor nihilominus: si
 vero inter reiectos à Deo computor, omni-
 no condemnabor ab eo, qui omnia facit
 prout vult, & omnium quæ in mundo a-
 guntur, causa est primaria. Hæc istorum est
 oratio, qua alii occulte, alii palam authorem
 peccati faciunt Deum, cui non minus re-
 pugnat facere malum (quod solum est pec-
 catum) quam ipsum esse malum. Oratio
 qua & propriam & aliorum, quos in suam
 pertrahere conantur homines scelestissimi
 sententiam, inquietam quietare volunt cõ-
 scientiam. Oratio inquam & fatua & bla-
 sphema; quod Christo propitio demonstra-
 uero, quando istas quas suggerente diabolo
 contexuerunt, araneorum telas, paulo post
 dissecero, iam vero alia reprobationis signa
 quæ in Euangelio reperiuntur, prosequa-
 mur.

*Dilemma
 ipsum.*

*Deo repu-
 gnat pecca-
 re.*

Quintam itaque reprobationis notam,
 dant nobis verba illa Christi Iesu. VOS IN
 HONORASTIS ME. EGO AUTEM NON
 QUÆRO GLORIAM MEAM. Omnis enim
 qui non Dei & Christi, sed suam quæ-
 rit gloriam, & se honorando Iesum inho-
 norat, & magnum stigma reprobationis si-

*QVINTA
 suum non
 Dei honorẽ
 querere Ta-
 les.
 i. Iudæi re-
 ssa Christo.*

bi inurit. Quo teste? Ipso filio Dei, qui reprobationis Iudæorum hoc signum ponit, hic quidem paulo abstrusius, alibi vero clare, quando eisdem suos aduersarios his alloquitur verbis. *Quomodo vos potestis credere, qui gloriam ab inuicem accipitis, & gloriam quæ à solo Deo est non queritis?* Cum ergo certum sit ex D. Paulo quidem, *sine fide impossibile esse placere Deo*: ex aliis vero scripturis & ipsa ratione constat, eos, qui reprobantur non placere Deo: Certum quoque erit causam cur Iudæi à Christo fuerint reiecti fuisse appetitum nimium & inordinatū promouendi gloriam & honorem proprium, et cū dispēdio honoris & gloriæ Dei. Talis fuit Saul, qui dum negligit gloriam Dei, non explendo quod illi per Samuelem præceperat Deus, interim tñ querit gloriam suam. Hinc illa ipsius verba ad Samuelem. *Sed nunc honorate me coram senioribus populi mei, & coram Israel.* O quot tales sunt in mundo! O quot inter ipsos Christianos! Tu Christe qui omnia in numero habes, nosti numerum istorum, ambitiosorū inquam omnis generis, status, & conditionis, qui ne tantillum illis ex honore decedat proprio, non tantilla, sed ingentia aliquando, aut committunt, aut permittunt scelera: alii vindictas, indeq; detractiones, percussiones, cædes patrandō, alii mēsas opiparas pœne quotidie adornādo, ac

*Joan. 5. 44.
Ioh. 1. 6.*

*1. Reg. 15.
2. Saul te-
ste scriptu-
ra.*

Ibid. 8. 30.

*3. Nostra
ambitiosi
esse expe-
rientia.
Quorum
varia gene-
ra.
NOTA.*

in-

ingluuiem & ebrietatem promouendo, alii in luxu famulorum, equorum, curruū, vestium, aularum, hisq; similibus, & sua, & aliorum quos bonis spoliant, & ipsius Christi patrimonia consumunt & dilapidant, atque in hisce vanitatibus gloriam ab inuicem, quarunt, referunt, ac alius se praferunt, splendiora, & preciosiora in dies singulos excogitantes & multiplicantes; gloriam autem tamquam à solo Deo est, & in charitate, humilitate, castitate, temperantia, ac aliis virtutibus consistit, nihili penitus aestimant: tum quae solius Dei est, & tam in decore domus ipsius, quam in alendis visitandisque miseris, & pauperibus; in quibus se esse Christus testatur, sita est, nec volunt, nec amant, nec procurant, licet multi illorum multum sint ad id faciendum obligati. Videant qui in hoc haerent luto, in quanto & animas perdendi, & supplicia aeterna sustinendi periculo seipfos constituent.

Sextam reprobationis notam ostendunt nobis Iudaei isti, tum in calumniis suis perleuerantes: tum omnia Christi dicta malitiose interpretantes. Cur enim videntes tantam Christi indictis factisque constantiam, ut ne de minimo quidem mendacio, aut alio peccato eum arguere possent; audientes etiam tam eximia promissa, de morte non videntur
da IN AETERNVM, non conclusorunt

SEXTA

Malitia
qua bona
etiam de-
prauat.
Ita Iudaei
in Euan-
gelio.

runt illū ipsum esse Messiam, qui olim promissus fuit, quiq̄ & Abrahamo & omnibus Prophetis maior esse debuit, sed contrariū potius? Ratio nulla est alia, nisi quod ex reproborum essent numero, quorum inter alia id quoque proprium est, omnia, in malam trahere partem, & cum alios tum vero doctores & instructores suos, qui eis bene volunt, eorumque salutem quærunt (ut Christus istorum quærebat) canino dente proscindere, & dicta factaque illorum etiā optima carpere, & sugillare. Considerent obsecro qui eiusmodi sunt, & quos antesignanos habeant, & quæ poenæ etiam temporales illos maneant. Quis scit, an non illæ ipsæ quæ Iudæos istos afflixerunt, qui & regnum, & sacerdotium, & facultates, & corpus, & famam, & ipsam perdiderunt animā? Minimi id imo nihili fit ab iis qui huic sunt obnoxii malo: at ex maximis esse reprobationis signis, exemplo infirmi in corpore patet. Sicut enim si videas cuiquam ægro in corpore, non solum alios cibos, sed etiam ipsas medicinas verti in venenum, iudicas desperatæ illum esse valetudinis. Sic de ægro huiusmodi in anima, qui tum exhortationes, tum exempla sancta, tum omnia quæ audit, videtue à piis etiam in ipsius utilitatē fieri bona, in malum cōuertit, eadem tua sit de salute animæ ipsius censura.

Postre-

*Ita quidā
Christiani.*

Pena.

*Gravitas
et simili.*

Postremam reprobationis notam afferunt nobis iidem aduersarii Christi, non iâ verbis, sed factis & lapidibus ipsis. Dicitur enim. **TVLERVNT ERGO LAPIDES VT IACERENT** in eum. Hæc istorum est suprema vesania, doctores videlicet suos, non linguis tantum proscindere, sed etiâ ne illis sint ampli^o molesti, è medio tollere velle. Audiuimus vocem istorum in sapientia, intelleximus desiderium illorum, in historia hodierna, vidimus executionem longe hodierna terribiliorem: quando hunc ipsum Iesum doctorem & benefactorem suum morte turpissima cõdemnarunt, cruci eum affigentes. Quod quodammodo innumeris seruis Christi fecerint tam Iudæi, quam gentiles, sanctorum testantur historia. At forte id signi non reperitur inter Catholicos? Vtinam vero absit: sed quot sunt quæso qui eos, qui salutem ipsorum procurant, si ferro & igne aut nequeunt aut erubescunt, è vita consiliis & artibus suis pessimis è medio tam sui quam aliorum tollere student? Ingens nefas & reprobi animi signum euident, cû quis ne ex annunciatione veritatis molestiâ patiat, non suæ modo, sed & aliorum plurimorum animæ adferre detrimentum nil veretur. Dices fuisse olim tyrannos, qui multos prædicatores verbi Dei mactarunt:

&

SEPTI.

*M. A. Benob
è medio tollere.*

Sic Iudæi,

Sap. 2. 12o

*Sic quidam
etiam Ca-
tholici.*

& tamen ipsi postea conuersi, sancta sua vita & morte demonstrarunt, se non ex reprobatorum sed ex prædestinatorum fuisse numero. Crede mihi pauciores fuisse eiusmodi, quam tu tibi imaginaris. Et quod caput est, illi cum aut Ethnici aut Iudæi, aut alterius religionis essent, putabant se bene agere (vt in Paulo patet) persecutando Christianos: at tu qui talia patras, cum Catholicum te esse profitearis, ignorantia certe excusari minime poteris. Denique iam dixi signa ista reprobationis, non esse talia quæ exceptionem non patiantur: sunt tamen eiusmodi, quæ viro prudenti, & vel solam rationem ducem sequenti, maximum timorem incutere, & ad pœnitentiam cor ipsius impellere possint. Faxit Christus Iesus. Qui quidem saluator si paucis quibusdam extraordinarias confert gratias, non est quod multi id trahant in exemplum & sibi applicent: sed est quod viam ordinariam serio amplectantur, ne sero eos facti pœniteat. Ista sunt notæ reprobationis ex Euangelio hodierno, quibus vnã adiungo ex dictis: & vereor ne istud sit omnium signorum reprobationis funestissimum. Dilemma videlicet illud, quod recensui, & murmur contra Deum. Cur enim eo nullus pius vitur, sed tantum illi, qui & nequi-

Solutio 1.

2.

3.

*Timor &
pœnitentia*

*OCTA.
Vã impia
arguentia
satis.*

nequiter viuunt, & in nequitia sua perseuerare aliosq; in ficere volunt? Documentum igitur est hoc radicatae malitiae, ista vero reprobationis.

Verum ad dissoluendas istorum technas, & voces impias iam deueniamus, quod ut praestemus commodius, quae apud illos confusa sunt (id enim sophistarum est proprium) in ordinem in primis redigenda erunt. Itaque ex illo suo dilemmate; si praedestinatus sum, omnino saluabor; si reprobatus absque dubio condemnabor; quatuor quantum video, inter alias formant sibi consequentias, quarum posteriores semper sunt prioribus & ineptiores, & nequiores Referamus & simul refutemus eas per ordinem. Prima est. ERGO, si sum praedestinatus, quicquid agam, etiam si nequissime viam, salutem tamen obtinebo aeternam; ait iste, & inepte & fallaciter. Et falsitas quidem patet. Mendacissimum est enim, si male ad finem usque vitae vixeris te esse praedestinatis esse. Idcirco non quicquid egeris, sed si bene egeris saluaberis, si vero male statim praeforibus peccatum tuum aderit, ut ad primum reprobatum ait ipse Deus ore suo. Ad Iudaeos vero istos inquit Christus. Quo ego vado vos non potestis venire, ac si vno dicat verbo, reprobamini. Causamq; assignat, quia in peccato vestro moriemini. Quare si idem tibi quae hisce eucene-

III. MEM.
BRVM
Occurrit
obiectis
istorum
Dilemma
in de nequa
consequen
tia qua
tuor.

PRIMA
Saluabor
male & in
Mendax.
1. Exempla
primi re
probati.

Gen. 4. 7.

10. 8. 21.
2. 1. daor
istorum.

*Occurritur
responsis &
NOTA.*

euenerit, certissimo condemnaberis. Dices. Falletur ergo diuina præordinatio. Minime vero, sed tu falleris in tua inepta fallacia. Dens enim ab æterno & præuidit & præordinauit, ut quicumque in læthali peccato mortuus fuerit, reprobetur. At ego inquis si prædestinatus sum, mori in peccato non possum. Imo vero si male in finem vixeris, in peccatis morieris, & non ex prædestinatorum, sed ex reprobatorum numero, eris. Audi quid idem Saluator, in hoc ipso capite ait, ad eosdem qui ei hic resistebant *Dico ergo vobis* (nempe vos quo ego vado non peruenturos, ideoque reprobaturum iri) *quia moriemini in peccato vestro, si enim non credideritis, quia ego sum, moriemini in peccato vestro.* Quam pulchre! quam exacte; quam breuibus verbis totam notauit materiam. Notauit inquam: tum causam propriam reprobationis, quæ nulla est alia præter peccatum. Si enim peccatum non fuisset, neq; reprobatio fuisset: tum proximam, quæ est mori in peccato: tum fontem vnde id proueniat, ex libertate videlicet arbitrii humani. Ideo dicit, *si non credideritis*, per particulam, *si*, docens illos, quod si voluissent credere potuissent. Verum quia præuidit illos non credituros, idcirco e reprobatorum eos esse numero, libere prænunciat. Quod ne tibi quoque eueniat perhorresce, ac proinde non
sicut

*Ibid. §. 24.
Ordinem
totius repro-
bationis.*

sicut vis nequiter, sed sicut expedit sancte viuas, alias mendacis tuæ consequentiæ æternum pœnas lues. Audisne?

Demonstravi primæ huius tuæ consecutionis falsitatem, cape iam eiusdem ineptitudinem, & vt melius capias, accipe similitudines, vel exempla potius; quæ in vsu sunt quotidiano. Dic quæso. Nonne quæ Deus præuidit & præordinauit, circa victû, vestitum, habitationem aliasq; tuas necessitates; nec non circa officia, beneficia, sanitatē, vitamq; ipsam; cuncta hæc tibi per ordinē proluent? Ita sane. Neq; tu si Christianus es quicquam de hac re dubitabis. Cur ergo ea quæ ad hæc conducunt, & non his contraria potius operaris? Cur cum manducandū est nō deambulas, sicut cū saluari debeas scelera patras? Cur cū necessaria tibi, liberis, familiarique tuæ paranda sunt, non dormis? Cur cum instat in prælio hostis, tu retro non aspicias? Cur quando alicuius siue secularis, siue spiritualis beneficii adipiscendi sese offert occasio, non solū ad eos, qui tibi id concedere, sed etiam ad illos, qui intercedere, pro te possunt, noctu atq; interdium discūrris, & non potius contrarium his agis, eos nihili faciendo, illosq; toruē aspiciendo. Cur quando ægrotas, chirurgos, medicos, & quotquot vel scis, vel suspicaris opē tibi ferre posse, non solū e Ciuitate, sed et ex vicinia totā

Vesania.

*Multis ab
exemplis
qua.*

*NOTA.
quaeso.*

*Respōsum
nobis fauet.*

conuocas magno nonnunquam precio? cū certo scias hęc vniuersa non aliter tibi obuentura, quā à Deo præordinata fuere? Respondebis fortassis, propterea te hęc agere, quia Deus vult suarū cooperationē creaturarū, & quia speras hęc tibi p̄futura, Ego vero quid! Obstupeſco & inclamo. Quid hoc rei p̄ Deū immortalē, ad vilissima quæq; quorū multa sunt nobis cū brutis animalib. cōmunia, vult Deus vt cū ipſo laboremus, & nisi id agamus, vult vt reb. illis priuemur: ad illa vero quæ tū ad honorē ipsius, tū ad animę nostræ salutē spectant, non vult nos adiutores.

1. Cor. 3. 9.

(cōtra apertū D. Pauli testimoniū) suos esse imo etsi nos salutē cōtraria agamus, p̄ſi habet nihil, sed saluabit nos nihilominus? O vesania hominū quo deuenisti, cū tuis argutis! Quanto satius & verius, sic cōcluderes, sicut si non comedero, si medicū non adhibuero, viuere non pōtero, si vero vtrumq; p̄ſtitero, forte superstes ero: ita si impie vixero, certissime vita æterna priuabor, si autem opera bona egero spero me saluatum iri. Faciam igitur, sicut illud, ita hoc quoque. Utinam.

SECUN-

*DA Conde-
mnandus
maleſi-
nam.*

*Vesania ab
exemplo si-
mili.*

Secunda istorū consequentia est illa. Ergo si reprobatus, ideoq; condēnandus sum, voluptati dabo operā, quid n. iuuat me bene viuere? Respōdeo breuissime, hanc ē nō minus quā priorē, & vesanā & mendacem esse. Sicut n. nihil potest esse ament. us illo

omi-

homine, qui cum ignoret an eo loco in quo est, ab hostib. suis capitalib. capietur, vltro se in manus illorū iniicit, vitaq; priuatur: ita pfecto nihil vel excogitari pōt stultius eo, qui cū nesciat si tñe reprobatus, dæmonibusq; tradendus, vt ab iis in æternū crucietur, ipse pessimis operib. suis facit, vt vtrumq; ei proueniat. Falstas vero rū ex iā dictis, tū ex illo *Mendax.* quod inquit nihil attinere, si ex reprobatis est bene vt viuat, euidenter apparet. Nam etiam si scires te condemnandum, deberes tñ in bonis operib. te exercere, vt hac saltē ratione effugeres multitudinē peccatorū, ac proinde grauiores pœnas inferni: quæ certissime tanto crudeliores erunt, quāto plura in te reperientur scelera. Suadeo itaq; bonis vt operibus, tempus redimas, si nō Christi, tui saltem amoris causa: hancque aptam facias consequentiam. Nescio an condemnabor, faciam igitur vel ne damner, vel vt leuius damner.

Tertia istorū consequentia, ex his duab. *TERTIA* quasi conflata, est eiusmodi. Ergo, quocūq; *conflatur à* modo se res habeat, indulgēdū est genio, vī *duobus.* dicādi, & maciādi sunt inimici, puniēdi masculoli, vacandū voluptatib. omnesq; ppulsandæ molestiæ, deniq; diuitiæ, siue p fas, siue per nefas colligendæ, vt posterī habeant quib. oblectētur. Quid n. impedit quomin⁹ hæc agā vniuersa? Nō equidē prædestinatio, *quia*

*Congeries
nequitiarum.*

quia hæc est tales saluat: non reprobatio, ista
n. etiam sancte viuētes damnat. Quanta in-
eptiarum, falsitatum, blasphemiarū, ab ipso
diabolo excogitatarum cōgeries. Quam in-
genis scopulus, ad quem tot incauti nauē a-
nimæ suæ allidētes, naufragium in hoc mari
magno passi facti sunt esca belluarum infer-
nalium. O calamitas! Hæc tu si lapis fuge.
Effugies autem, si quæ iam dicta sunt dili-
genter ponderabis, & remedia adhibebis.
Duo dictis addo, nempe responsum & quæ-
situm. Petis tu, quid vetet ne impie viuas?

Responsum.

Respondeo ego prohibet tū prædestinatio,
tum ipsa reprobatio, ut iā deduximus. Pro-
hibet præterea ipse author naturæ Deus, ne
talia, qualia moliris agas. Prohibet denique lu-
men ipsum naturæ, quo ab infantia signatus
es, ne Sophistam agas, ne volens delires, ne
Deum blasphemēs, quod facis cum inquis,
illum impios quidē prædestinare, sancte au-
tem viuētes reprobare. Hæc ad tua respō-
deo, iam mea ingero, & quæro ex te vicissim:

Quæsitū.

Visne saluari? Volo inquis, nisi n. id dicerēs,
nec homo quidem esses. Subiungo quæ est
ergo tua suprema dementia, si quidē saluari
vis, media saluti contraria eligere? An igno-
ras ea quæ enumerasti, & quæuis peccata
mortifera, saluti esse contraria? Audi de par-
te illorum dicentem Paulum. Nolite errare
Neque fornicarii, neque idolis seruientes, neque
adul.

2. Cor. 6. 9.

adulteri, neque molles, neque masculorum cōcu-
 bitores, neque fures, neq; auari, neq; ebriosi, neq;
 maledici, neq; rapaces regnum Dei possidebunt:
 qui vero regnum Dei nō possidebunt, pro-
 fecto non saluabuntur vnquam. Dic si vi-
 deres læthaliter infirmum vorantem, potā-
 tem, facientem omnia quæ morbum ipsius *A simili*
 promouere possunt, nonne & stultissimū &
 desperatę salutis eum esse diceres? tibi igitur *Duplex de-
 speratio.*
 id respectu animæ tuæ applica. Sed ego ais
 non despero, quinimo carnem meam alo
 delicatissime. Noui te id agere, proinde ca-
 rere illa desperationis specie, qua non caruit
 & Achitophel in veteri, & Iudas in nouo te-
 stamento, quorum vterque laqueo se suspē-
 dit: at velim te quoque nosse in ipsa scriptu-
 ra duplicem reperiri desperationem: alte-
 ram iam explicatam & notam omnibus, al-
 teram multis incognitam, quam Paulus A-
 postolus, non subobscurę sed clarissimis
 explicuit verbis, sic de talibus, qualis tu es
 loquens hominibus. *Qui desperantes semet-
 ipsos tradiderunt impudicitie, in operationem
 immunditię omnis, in auaritiā. Ecce lernam
 omnium malorum, ecce originem istarum
 & similiarum argutarum, tricarum, replica-
 rum. Desperatio, desperatio inquam est
 fons, omnium istorum sermonum, & con-
 sequentiarum, & stulticiarum, quas miseri i-*
 sti in-

si incurrunt, & per eas ad infernū currunt, multosq; pro dolor, eo secum pertrahunt.

*QUAR-
TA Bla-
phema.*

Quarta deniq; istorum consequentia est ERGO. Deus est causa & origo sicut salutis, ita & interitus omnium, sicut conuersionis Pauli, ita suspēdii Iudæ. Quid igitur oportet me multum de his laborare, & sollicitum esse? En tibi scelestissimarum cauillationū corollarium, en scopum quo Lucifer infernalis collimabat, nempe plenis buccis Deum blasphemare. Quod facit primū quidē per hæreticos, qui authorē peccati faciunt Deū, & pessimā suam culpā in optimū coniciūt. Deinde per eos, qui has quas recēsumus repererunt fallacias. Quibus plene respondēdi hīc locus non est. Quare vnū tm̄ commune,

Ezech. 33.

2.

*NOTA.
Exemplum
declarans
Deum non
esse causam
peccati.*

sed conforme scripturæ sacræ pono exemplum. Sit speculator in turri positus, qui videt & te aduentantem, & præcipitium ante se positum, in quod tu incaute ambulans cadis, & crus frangis. Quis quæso huius mali tui causa fuit, nū speculator? Minime, sed tua incauta ambulatio. Quid si in super speculator clamet, moneat, tibi vt ab illo præcipitio caueas: tu vero hæc audiens nihil curas, nūquid non obstinata proteruia, & pertinacia sua, mali tui causa fuit? Sic omnino toto cælo terra; teste. Jam veni mecum, & ostendā tibi ita se rem hīc habere, Videt dubio protul Deus casum tuum, & vidit ab æterno, sed

&

& monuit, monetq; quotidie, tum per se, tū per remorsum conscientiaē tuā, tum per seruos suos, vt caueas luxuriam, ebrietatē, furta, rapinas, odia hisq; similia mala, quā fossā sunt profundissimā, & portē ac aditus ad infernales caueas, vbi non erus modo committitur, sed totus homo in æternum vritur. Hęc inquam, facit Deus: tu vero ista omnia contemnens, vltro citroq; in vitia ruis, & adhuc blasphema lingua tua audes Deum casus tui auctorem constituere? At aliter se hęc res habet inquis. Speculator enim ille non me trudit in illud præcipitium, quod hic facit Deus. In quod præcipitium te trudit Deus? Dic quæso? An in peccatum? Sed hoc mendacissimum est, clamante scriptura. *Perditio tua Israel*: clamante ratione & experientia. Quomodo enim intrudet, qui & monet & præcipit vt peccata fugias! Perditio ergo à te est homo perditus, qui perdit res temporales amans Deum propter illas offendere non vereris. An vero per præcipitium infernum intelligis? Et hoc quidem verum est, te eo nisi resipiscas protrudendum, iubente Deo: verum hoc malum non est, sed est veri mali quod tu patraisti pœna iustissima. Quo teste? Te ipso & mundo vniuerso, qui probat, approbat, laudat tum patrem percutientem filium qui culpa sua è scalis cecidit, tum præceptorem

*Occurritur
responsioni:
Malum de
plex.*

*Os. 13. 9.
1. Peccatū
serum ma-
lum.
2. Pœna ef-
fectus pec-
cati.*

*Ab exem-
plis simila-
bus.*

petulantes, & inobedientes discipulos castigantem, tum magistratus carcere, flagris, cruce, gladio, igne, modisq; aliis punientes excessus subditorum. Quod ergo laudas in creatura respectu alterius creaturæ: qua fronte vituperas in creatore, qui innumeris modis, plus iuris ad id faciendum habet? Itaque & punit grauius, quia grauis ipse, & æternum, quia culpa in æternum committitur.

*IV. MEM.
Remedia.*

1. Contraria dictis Sathana in promptu habere.

2. Tim. 2. 4.

Quare placeat tibi admonitio mea, Dei vero imperium, vt postpositis argutiis, cauillis & blasphemis istis, nec postpositis modo, sed etiam pœnitentia bene castigatis, meliora in eas consilia, & argumentandi modos. Dic insipienti cogitationi tuæ, vel dæmoni potius murmuranti, te ex reproborum esse numero: tu vero vnde hoc nosti, quod nescio an vlli vnquam reuelatum fuit? præsertim cum ego è contrario legam. Deum omnes homines saluos fieri velle? Dic suggerenti tibi, si prædestinatus es saluaberis, epulare igitur. O quam scelestus es? Hæccine ego pro tanto beneficio, quo nullum maius est reddam Deo benefactori meo, vt illum volens sciensque offendam? Absit tanta à me ingratitude. Dic pro vtraque parte. Si prædestinatus sum vt ergo remediis ad prædestinationem necessariis, quæ non sunt alia præter fidem veram

& bona opera: si vero reprobatus sum; factam quod ille iuuenis, qui cum audierat à
 maestissimo patre suo spiritali, cui multis
 annis in eremo fidelissimè seruiērat, se ex re-
 probatorum esse numero. Quid fecit? Pri-
 mum suam diuinæ conformauit voluntati.
 Deinde professus est se nunquam commodi
 sui, siue etiā aeternæ gloriæ causa Christo ser-
 uuisse, sed quia dignus esset Deus cui ab ho-
 mine seruiatur. Postremo petiit à sene, vt
 illi impetraret hęc vitam longissimam, cau-
 samque adiunxit, vt cum inquit non liceat
 in altera vita, hic saltē in terris existēs, per-
 quam longissimè Deum amare possim. O
 virum perfectissimum. O debellatorem Sa-
 thanæ præstantissimum. Hunc igitur tu
 quoque imitare, nec tui sed Christi amore,
 vt ille, id facias tanto ardentius, quanto mi-
 nus tibi constat, te ex reprobatorum esse
 numero. Id enim vt dixi nescio, an vnquam
 alicui, ante tempus mortis reueletur. Nam
 & hęc quam audisti senis admonitio, non
 ex Dei reuelatione, sed ex dæmonis illusionē
 profecta erat. Cuius tamen suggestionis Sa-
 than, grauissimas luit pœnas, quando videns
 iuuenem istum plurimum illo heroico actu
 sibi commeruisse, valde afflictus fuit; idem
 etiam diabolo respectu tui, si tu voles eue-
 niat. Adde porro & alia remedia, quæ & in
 Euangelio, & in decursu concionis habuisti.

r 5

Nempe

*In Viris
SS. PP.**Historia
viranda
S. Imitada.**2. Summā
dilectorum in
Euangelio,
& concionis
excipi.*

Nempe viuas vt possis dicere verè, QVIS EX VOBIS ARGVET ME DE PECCATO. mortifero post conuersionem commissio? ama veritatem, mendacium odi, verbum Dei audi, & libenter & diligenter, & ad idem faciendum alios quos potes inuita, Christi non tuam quære gloriam, caue cauillari, & calumniari alios, caue infectari docentes te, caue è medio tollere salutem tuam quærentes, caue ne Deum blasphemes, & impias formes consequentias. Præterea ne imiteris stultos illos aulicos, qui identidem percontantur an sint regi gratiosi, & interim faciunt omnia regi contraria: ita tu ne stultè disputes, vel curiosè, & inutiliter perquiras, an sis ex reprobatorum numero, sed da operam ne sis. Id vero fiet si audiueris Paulum Apostolum de hoc ipso negotio sic loquentem. *Si quis ergo emundauerit se ab istis, erit vti in honorem sanctificatum, & vtile Domino, ad omne opus bonum paratum.* Tu itaque emunda te à sermonibus istis nequam, & ab aliis vitiis, & fac opus bonum perseveranter. Denique cogita tres gradus istos rationum cur te oporteat bene viuere. Primum quod etiam si scires, te esse reprobatum, deberes tamè sanctè viuere, vel Christi, vt ille iuuenis, vel saltem tui causa, ne grauius puniaris in æternum: secundo, multo magis cum ignores an sis ex reprobatorum numero, debes

Non quære sed facere ne sis reprobatus.

2. Tim. 2. 21

4. Considerare tres gradus.

facere

facere ne sis : tertio maximè quia tibi ex scriptura contrarium constat, nempe te si bene vixeris saluatum iri, à Salvatore, qui *omnes homines vult saluos fieri.* (ergo & te) *1. Tim. 2.4.* qui cum Patre & Spiritu sancto viuit & regnat Deus in æternum, Amen.

CONCIO II.

FIDES.

EVANGELIUM ET
SIGNA
ECCLESIAE AG-
SYNA-
GOGAE.
Cur id hic
agatur.

EST mihi animus contextum quem au- distis Evangelij vobis mihi in Christo charissimis, die hodierna membratim & referre, & explanare; eo quod instituto nostro id seruiat plurimum. Etenim sicut Ecclesiae Dei, ipse auctor, conseruator, & caput eius Christus Iesus Dominus noster: ita synagoga Sathanæ Iudæi isti, perfectissima diaboli instrumenta, dictis factisque suis, exemplar mihi videntur tribuere eximium.

Quare in hac concione, historiam Evangelij hodierni delibantes, ac literalè eius sensum inuestigantes, doctrinas quidem morales sequenti concioni reseruabimus, quæ vero ad fidè Catholicam confirmandâ pertinent

hic

PROP.
Et in titulo.